

Роль верховного суду у захисті прав людини на національному рівні

Круглий стіл на таку тему відбувся 22 вересня 2011 р. у Кловському палаці Верховного Суду України за участі голів та інших представників верховних судів Австрії, Азербайджану, Бельгії, Грузії, Італії, Латвії, Литви, Люксембургу, Македонії, Молдови, ФРН, Польщі, Португалії, РФ, Словаччини, Словенії, Угорщини, Фінляндії, Франції, Чехії, Чорногорії, Швейцарії, а також представників Ради Європи, Європейського суду з прав людини, Венеціанської комісії, ПАРЕ, Ліхтенштейну, органів державної влади в Україні, науковців, дипломатів держав-членів Ради Європи та держав зі статусом спостерігача в Україні

Відкрив засідання вступною промовою Голова Верховного Суду України **Василь Онопенко**, який зазначив, що процвітання народів і націй, високий рівень життя громадян, стабільний розвиток економіки неможливі без утвердження демократії і верховенства права, а демократія і правова держава можливі лише за наявності в державі незалежного і неупередженого суду.

Чільник найвищого судового органу в системі судів загальної юрисдикції наголосив також, що в процесах реформування вітчизняної судової системи важливу роль відіграв Верховний Суд України, який завжди виступав ініціатором і розробником законодавчих пропозицій щодо реформування правосуддя у державі. Тому сьогодні, сказав він, дедалі очевиднішою стає необхідність розширення повноважень найвищого судового органу, підвищення його процесуальної ролі, збільшення впливу на вітчизняне судочинство... І такі кроки вже здійснюються. В. Онопенко нагадав про зареєстрований у парламенті минулого тижня законопроект,

в якому пропонується певне розширення повноважень Верховного Суду та вдосконалення засад його діяльності.

Президент України **Віктор Янукович**, який не мав можливості безпосередньо взяти участь у заході у зв'язку з візитом до Нью-Йорка на засідання Генеральної Асамблеї ООН, звернувся до учасників круглого столу з відеозверненням, у якому висловив впевненість, що незалежна судова влада є атрибутом демократичного суспільства, і назвав судово-правову реформу однією з ключових у процесі модернізації країни.

«Судова реформа в Україні відіграватиме важливу роль у застосуванні угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом», — наголосив у своєму слові посол, Голова Представництва Європейського Союзу в Україні **Жозе Мануел Пінто Тейшейра**.

З трибуни Кловського палацу правосуддя учасників і гостей форуму також привітали Генеральний директор Генерального директорату з прав людини та правових питань Ради Європи

У Пленумі Верховного Суду України

16 вересня 2011 р. відбулося засідання Пленуму Верховного Суду України, на якому було затверджено Положення про Науково-консультативну раду при Верховному Суді України та її персональний склад. Головою зазначеної ради обрано М.І. Хавронюка, доктора юридичних наук, заслуженого юриста України, заступника керівника апарату Верховного Суду України.

DEUTSCHE STIFTUNG FÜR
INTERNATIONALE RECHTLICHE
ZUSAMMENARBEIT E.V.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COURT EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Філіп Буйя, Голова Асоціації голів верховних судів Європейського Союзу, голова Верховного Суду Австрійської Республіки **Ірмгард Грісс**, Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні **Й.В. Джон Ф. Теофт**, Директор Німецького фонду міжнародного правового співробітництва **Дірк Міро** та від імені Голови Комітету Міністрів Ради Європи — Міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка **Ігор Сагач**, посол з особливих доручень МЗС України.

Учасники круглого столу працювали в рамках двох тематичних засідань. На першому засіданні розглядали питання «Верховний суд як суб'єкт захисту прав людини на національному рівні», на другому — обмінялися думками з приводу ролі верховного суду в механізмі виконання зобов'язань держави у сфері захисту прав людини. Завдяки щільному графіку цього заходу свої доповіді мали можливість виголосити два основних доповідачі — професор, доктор **Клаус Тольксдорф**, Голова Федерального Верховного Суду ФРН, та секретар Венеціанської комісії **Томас Маркерт**, а також близько двадцяти представ-

ників верховних судів різних країн, міжнародних організацій (найзісттовніші з цих доповідей ми запропонуємо увазі читачів у наступному номері «Вісника Верховного Суду України»).

У підсумковому документі круглого столу зазначено, зокрема, що верховний суд відіграє ключову роль у забезпеченні захисту прав і свобод людини на національному рівні та уніфікації судової практики на всій території держави. Судова практика верховного суду має бути орієнтиром для всіх судів. Верховний суд є останньою судовою інстанцією, яка сприяє розвитку права, формує загальну судову практику та здійснює остаточне тлумачення законодавства. Найвищий судовий орган повинен мати відповідний обсяг повноважень, необхідних для здійснення цих функцій.

Цей безпрецедентний для вітчизняної судової системи захід було організовано Верховним Судом України у співпраці з Радою Європи, Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва, Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках головування України у Комітеті Міністрів Ради Європи.

